

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

ЗА ФИЛОЛОШКЕ ГИМНАЗИЈЕ И ОДЕЉЕЊА

Јуни, 2010. године

ПРОЧИТАЈ ПАЖЉИВО УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ ТЕСТА!

Време за израду теста је 120 минута. Пре него што одговориш, пажљиво прочитај питање. Дежурири професори не пружају додатна обавештења о питањима, осим уколико она – због техничке грешке – нису довољно читљива. Одговоре на питања можеш најпре написати обичном (графитном) оловком. Признају се, међутим, само одговори написани хемијском оловком или наливпером. Не признају се одговори у којима је нешто прецртано, донисано или исправљено белилом. Такође се не признају непотпуни одговори, зато пажљиво ради и добро размисли пре него што упишеш коначан одговор.

На тесту пије дозвољено исписивати податке о ученику нити цртати било какве знакове.

Води рачуна о томе да је решавање теста временски ограничено.

СРЕЋНО!

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВИОСТИ
на пријемном испиту у филолошким гимназијама и одељењима
школска 2010/2011. година

Питање број	П и т а њ е	Поени
1.	<p>Заокружи слово испред тачне тврдње која се односи на словенску писменост.</p> <p>а) Прво словенско писмо настало је у VI веку у Србији.</p> <p>б) Прво словенско писмо назива се глагољица.</p> <p>в) Српска редакција старословенског језика назива се још и славеносрпски језик.</p>	_____
2.	<p>Наведи наслов и годину издања првог дела Вука Стефановића Караџића које је штампано Вуковом ћприлицом.</p> <p>_____</p>	_____
3.	<p>Попуни празна поља навођењем одговарајућих слова за изостављене сугласице према месту изговора.</p> <p>Зубни (дентални): Т, _____, _____, _____, _____.</p>	_____
4.	<p>Наведи назив за остварену гласовну промену у именици</p> <p>ЧОВЕЧЕ: _____</p>	_____
5.	<p>У именици ГРОЖЋЕ извршене су две гласовне промене. Наведи њихове називе.</p> <p>а) _____</p> <p>б) _____</p>	_____
6.	<p>ГИМНАЗИЈА, ГЛАВА, КЊИГА, ДАН</p> <p>У два именица у низу слог под акцентом је дуг. Подвуци те именице.</p>	_____
7.	<p>Подвуци придевску заменицу у реченици</p> <p>Неко је поменуо да је његов брат непознатом човеку рекао нешто о утакмици.</p>	_____

8.	<p>– Моји пријатељи сутра путују брзим возом у Атину.</p> <p>Из реченице препиши речи у употребљеном облику, групишући их према врсти којој припадају.</p> <p>а) Именице: _____, _____, _____.</p> <p>б) Заменица: _____.</p> <p>в) Придев: _____.</p> <p>г) Глагол: _____.</p> <p>д) Прилог: _____.</p> <p>ђ) Предлог: _____.</p>													
9.	<p>– Деца су родитељима показивала слику.</p> <p>Поред примера наведи називе за употребљени падежни облик и граматички број.</p> <table border="1" data-bbox="316 972 1283 1196"> <thead> <tr> <th></th> <th>Падежни облик</th> <th>Грамматички број</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>а) Деца</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>б) родитељима</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>в) слику</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Падежни облик	Грамматички број	а) Деца			б) родитељима			в) слику			
	Падежни облик	Грамматички број												
а) Деца														
б) родитељима														
в) слику														
10.	<p>Подвуци глаголе свршеног (перфективног) вида.</p> <p>– дотрчати, претрчавати, донети, доносити, скочити, скакати, скакутати</p>													
11.	<p>Наведи одговарајуће глаголске облике од глагола ПЕЋИ.</p> <p>а) 3. л. мн. презента: _____</p> <p>б) 2. л. мн. императива: _____</p> <p>в) глаголски прилог садашњи: _____</p>													
12.	<p>Из низа ГРАДСКИ, БЕЗБРИЖАН, ЈУГОЗАПАД препиши речи разврставајући их према типу грађења (типу творбе).</p> <p>а) Извођење: _____</p> <p>б) Слагање: _____</p> <p>в) Комбинована творба: _____</p>													

13.	<p>– После две недеље боравка на Ади-Бојани толико смо поцрнели да нам се сваки час причињавало да лично на неког другог.</p> <p>а) Обележи усправним цртама границе између простих реченица у сложеној.</p> <p>б) Подвуци главну (управну) реченицу у сложеној.</p>	_____
14.	<p>Наведи назив за врсту напоредног односа међу независним реченицама у примеру – Данас ћу или отићи у биоскоп или ћу посетити пријатеље.</p> <p>_____</p>	_____
15.	<p>Заокружи слово испред примера са зависном реченицом у објекатској функцији (служби).</p> <p>а) Признао је да је био на утакмици.</p> <p>б) Признао је гледање утакмице.</p> <p>в) Признао је истину док смо ишли према кући.</p>	_____
16.	<p>– <u>Ко другоме јаму копа</u>, сам у њу унада.</p> <p>Заокружи слово испред тврдње која се у потпуности односи на подвучену реченицу.</p> <p>а) <u>Ко другоме јаму копа</u> је односна реченица у објекатској служби.</p> <p>б) <u>Ко другоме јаму копа</u> је односна реченица у субјекатској служби.</p> <p>в) <u>Ко другоме јаму копа</u> је управна (главна) реченица у сложеној.</p>	_____
17.	<p>– <u>Када смо остали бледо осветљени само од одсјаја са белих ствари</u>, предложио сам јој да кренемо.</p> <p>Наведи врсту подвучене зависне реченице по значењу:</p> <p>_____</p>	_____
18.	<p>– Иза излога видим власника радње, <u>господина Петровића</u>, који је у том тренутку поправљао ципеле.</p> <p>Наведи службу (функцију) подвучених речи: _____</p>	_____
19.	<p>Подвуци синониме у низу:</p> <p>говорити, зборити, ћутати, зидати, брбљати, замишљати.</p>	_____

20.	<p>Писаним словима ћирилице препиши реченице поштујући правописна правила.</p> <p>а) дали ће јованка петровић илић хтети да говори о поезији јована јовановића змаја</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>б) у српској академији наука и уметности ће после божића бити одржано предавање о леонарду да винчију</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
21.	<p>Препознај и напиши назив подвучене стилске фигуре.</p> <p>а) „<u>Напољу је видио, као пред свитање</u>”</p> <p>_____</p> <p>б) „<u>Месец сањари</u> изнад расцветалих крошњи”</p> <p>_____</p> <p>в) „<u>не говор’те</u> о мом родитељу, <u>не говор’те</u>, не гријеш’те душе”</p> <p>_____</p>	
22.	<p>Заокружи слово испред тачне тврдње.</p> <p>а) Благоје казанџија је главни јунак дела <i>Мртво море</i>.</p> <p>б) Бајке и новеле су дела искључиво уметничке књижевности.</p> <p>в) Парна рима је подударане гласова на крају два узастопна стиха.</p> <p>г) Јован Стерија Поповић је написао комедију <i>Сумњиво лице</i>.</p>	
23.	<p>Прочитај наведени одломак и одговори на постављена питања.</p> <p>– Извините, ваше превасходство, ја сам вас испрскоао... ја сам нехотично... – Ништа, ништа. – Тако вам бога, опростите. Ја... ја нисам хтео. – Ах, седите, молим вас. Пустите ме да слушам!</p> <p>а) Наслов дела је _____</p> <p>б) Аутор дела је _____</p> <p>в) Облик казивања у датом одломку је _____</p>	

24.	<p>Поред наведеног лика напиши наслов дела у коме се појављује, као и име и презиме аутора:</p> <table border="1" data-bbox="331 353 1294 645"> <thead> <tr> <th data-bbox="331 353 584 394">Лик</th> <th data-bbox="584 353 935 394">Дело</th> <th data-bbox="935 353 1294 394">Аутор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="331 394 584 459">а) Лаза Цврца</td> <td data-bbox="584 394 935 459"></td> <td data-bbox="935 394 1294 459"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="331 459 584 524">б) Фурлан</td> <td data-bbox="584 459 935 524"></td> <td data-bbox="935 459 1294 524"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="331 524 584 589">в) фрау Габријела</td> <td data-bbox="584 524 935 589"></td> <td data-bbox="935 524 1294 589"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="331 589 584 645">г) Алекса Жунџ</td> <td data-bbox="584 589 935 645"></td> <td data-bbox="935 589 1294 645"></td> </tr> </tbody> </table>	Лик	Дело	Аутор	а) Лаза Цврца			б) Фурлан			в) фрау Габријела			г) Алекса Жунџ			
Лик	Дело	Аутор															
а) Лаза Цврца																	
б) Фурлан																	
в) фрау Габријела																	
г) Алекса Жунџ																	
25.	<p>Међу наведеним делима подвуци наслов романа.</p> <p><i>Пилипенда, Хајдук Станко, Покондирена тиква, Увела ружа, Отаџбина.</i></p>																
26.	<p>Прецртај појам који не припада следећем низу:</p> <p>перипетија, експозиција, расплет, хипербола, заплет, кулминација</p>																
27.	<p>Доврши реченице:</p> <p>а) Кратак текст у коме животиње оличавају људске особине и из кога обавезно следи поука назива се _____.</p> <p>б) Врста строфе која се састоји од четири стиха назива се _____.</p> <p>в) Коришћење језика у пословној области писања жалби, молби, тужби, али и испуњавања бројних врста формулара и образаца назива се _____ стил.</p>																
28.	<p>У кућицу испред наслова песме напиши одговарајући број којој лирској врсти припада:</p> <table data-bbox="347 1496 1294 1720"> <tbody> <tr> <td data-bbox="347 1496 794 1536">☐ <i>Кажми ми, кажми</i></td> <td data-bbox="794 1496 1294 1536">1. љубавна</td> </tr> <tr> <td data-bbox="347 1559 794 1599">☐ <i>Крвава бајка</i></td> <td data-bbox="794 1559 1294 1599">2. рефлексивна</td> </tr> <tr> <td data-bbox="347 1621 794 1662">☐ <i>Небо</i></td> <td data-bbox="794 1621 1294 1662">3. дескриптивна</td> </tr> <tr> <td data-bbox="347 1684 794 1724">☐ <i>Подне</i></td> <td data-bbox="794 1684 1294 1724">4. родољубива</td> </tr> </tbody> </table>	☐ <i>Кажми ми, кажми</i>	1. љубавна	☐ <i>Крвава бајка</i>	2. рефлексивна	☐ <i>Небо</i>	3. дескриптивна	☐ <i>Подне</i>	4. родољубива								
☐ <i>Кажми ми, кажми</i>	1. љубавна																
☐ <i>Крвава бајка</i>	2. рефлексивна																
☐ <i>Небо</i>	3. дескриптивна																
☐ <i>Подне</i>	4. родољубива																

29.	<p>Следеће речи изговарају познати јунаци. Пажљиво их прочитај и одговори на постављена питања испод одломка:</p> <p>а) „Бого мој, зашто ти шаљеш глад иа људе, кад је мени, јадном тежаку, жао и стоке кад гладује?! И зашто баш шаљеш биједу на нас тежаке, који те славио више него Лацмани, сити и објесни?! Али, опет, хвала ти, кад даде да смо ми најсиромашнији најтврђи у вјери, те волијемо душу, него трбух!...”</p> <p>Књижевни лик је _____.</p> <p>Аутор дела је _____.</p> <p>б) „Тврд је орах воћка чудновата, не сломи га, ал` зубе поломи! Није вино пошто приђе бјеше, није свијет оно што мишљасте; барјактару дариват Европу – грехота је о том и мислити!”</p> <p>Књижевни лик је _____.</p> <p>Аутор дела је _____.</p>																			
30.	<p>Поред наведеног књижевног дела напиши ком књижевином роду (лирици, епници или драми) припада:</p> <table border="1" data-bbox="316 1097 1273 1635"> <thead> <tr> <th></th> <th>Књижевно дело</th> <th>Књижевни род</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>а)</td> <td><i>Зимско јутро</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>б)</td> <td><i>Робинсон Крузо</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>в)</td> <td><i>Смрт војводе Пријезде</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>г)</td> <td><i>Покондирена тиква</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>д)</td> <td><i>На Газиместану</i></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Књижевно дело	Књижевни род	а)	<i>Зимско јутро</i>		б)	<i>Робинсон Крузо</i>		в)	<i>Смрт војводе Пријезде</i>		г)	<i>Покондирена тиква</i>		д)	<i>На Газиместану</i>		
	Књижевно дело	Књижевни род																		
а)	<i>Зимско јутро</i>																			
б)	<i>Робинсон Крузо</i>																			
в)	<i>Смрт војводе Пријезде</i>																			
г)	<i>Покондирена тиква</i>																			
д)	<i>На Газиместану</i>																			
31.	<p>Међу следећим тврдњама само је једна у потпуности тачна. Заокружи слово испред ње.</p> <p>а) <i>Писма из Италије</i> су путопис Доситеја Обрадовића.</p> <p>б) Радоје Домановић је познати српски комедиограф.</p> <p>в) <i>Мали Радојица</i> је епска пародна песма тематског круга о хајдуцима.</p> <p>г) Учитељ Паприка је главни јунак приче <i>Чудесна справа</i> Бранка Ћопића.</p>																			

32.	<p>На основу понуђених мотива одреди наслов песме и њену врсту:</p> <p>а) славуј - очи - сунце - смех - кућни праг</p> <p>_____</p> <p>(наслов песме) (врста песме)</p> <p>б) гробље - светлост - наслеђе дуг - традиција</p> <p>_____</p> <p>(наслов песме) (врста песме)</p>	
33.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Сонет је лирско-епска књижевна врста.</p> <p>б) Дигресија је удаљавање од главног тока радње.</p> <p>в) Епизода је стилска фигура поређења.</p> <p>г) Сатира је врста текста који искључиво припада епском књижевиом роду.</p>	
34.	<p>Подвуци нојам који одликује лирски књижевни род:</p> <p>фабула, језгровит језички израз, нарација, јунак, ретроспекција</p>	
35.	<p>Напиши имена о којим је народним епским јунакињама реч:</p> <p>а) Она је поклонила свом деверу молитвену чашу, драгоценост која се чува до краја живота и показала да су љубав, ноштовање и породична слога веће вредности од било чега што је материјално.</p> <p>Она се зове _____.</p> <p>б) За њу муж каже да је имао „од злата јабуку”. Жива је узидала у темеље новог града, највише жалећи за малим сином кога је својом жртвом оставила.</p> <p>Она се зове _____.</p> <p>в) После дуге одбране града Сталаћа, она је одлучила да је часније да заједно са својим мужем скочи у Мораву него да постане турска робиња.</p> <p>Она се зове _____.</p>	
36. Наставак питања на следећој страни	<p>а) Подвуци наслов народне баладе.</p> <p><i>Кнежева вечера, Највећа је жалост за братом, Женидба Милића барјактара, Прва бразда</i></p>	

	<p>б) Вук Карацић је лирско-епске песме називао _____</p> <p>_____.</p>	
37.	<p>Доврши реченицу:</p> <p>Када се у свом приповедачком поступку враћа у прошлост, писац се служи методом _____.</p>	
38.	<p>Према наведеним подацима препознај и напиши име и презиме писца о коме је реч:</p> <p>а) Једини наш добитник Нобелове награде. Најпознатија дела су му романи: <i>На Дрини ћуприја</i>, <i>Травничка хроника</i>, <i>Госпођица</i>, као и књига записа <i>Знакови поред пута</i>.</p> <p>_____</p> <p>б) Француски писац, цртач и авијатичар. Написао је неколико дела, али му је светску славу донео <i>Мали принц</i> – алегорична прича о људима и њиховим односима.</p> <p>_____</p> <p>в) У свом животу објединио позив лекара и таленат писца. Стварао је приповетке, од којих су неке: <i>Швабица</i>, <i>Све ће то народ позлатити</i>, <i>Ветар</i>, <i>Први пут с оцем на јутрење</i>.</p> <p>_____</p>	
39.	<p>Прочитај одломак и одговори на питања.</p> <p>„Не бојте се краља ниједнога, краљ на цара ударити неће, нити може краљевство на царство, јер је тако од Бога постало. Чувајте се раје сиротиње: Кад устане кука и мотика, биће Турком по Медији мука”</p> <p>а) Назив песме из које су наведени стихови је _____</p> <p>_____.</p> <p>б) Песму је казао Вуку Карацићу народни невач _____</p> <p>_____.</p>	

40.	Доврши познате народне пословице: а) Где је танко, _____. б) Лепа реч и гвоздена _____. _____	
-----	--	--

УКУПНИ БРОЈ ПОЕНА	
--------------------------	--

Тест прегледали	
1.	
2.	
3.	